

Mattilsynet
Felles postmottak
Postboks 383
2381 BRUMUNDDAL

Vår saksbehandler
Anja Fykse Lillehaug

Vår dato
23.01.2023
Deres dato
07.12.2022

Vår referanse
15/00553-6
Deres referanse
2022/265464

Høringsvar fra Norges Bondelag – regler holdbarhet på egg og implementering i norsk regelverk

Vi viser til høringsbrev med deres referanse 2022/265464 datert 7.12.22 om retting av vedlegg III til europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr.853/2004 om holdbarhetsmerking og omsetning av konsumegg. Endringsforslaget i animaliehygieneforskriften innebærer en ukes reduksjon fra dagens praktisering av holdbarhet på norske egg. Dersom forslaget blir gjennomført vil det få store negative konsekvenser for norsk landbruk.

Norges Bondelag forutsetter derfor at det kommer på plass en tilpasningstekst i implementeringen som sikrer at næringa får beholde 35 dagers holdbarhet for egg.

EØS-avtalen

Da EØS-avtalen ble inngått i 1994 var det en forutsetning at landbruk og fiskeri skulle holdes utenfor. Norge skulle kunne fortsette å ha sin egen landbrukspolitik og tollvern. Dette har vært avgjørende for at vi har klart å opprettholde matproduksjon og bosetting over hele landet. I tillegg har landbruksmodellen vår lagt til rett for lavt smittepress, god dyrehelse, mulighet for bekjempelse av dyresykdommer, og kanskje verdens tryggeste mat. Vi ser nå at EØS-avtalen spiser seg stadig mer inn på landbruksområdet. Det er uheldig for norsk landbruk, og er imot intensjonen da vi inngikk EØS-avtalen.

I dag bruker vi en etablert sedvane for holdbarhetsmerking av egg med 35 dagers holdbarhet. Endringene i animaliehygieneforskriften som nå pålegges Norge gjennom EØS-avtalen, innfører et holdbarhetskrav for egg på 28 dager. Endringene i forskriften er et eksempel på hvordan EØS-avtalen får konsekvenser på landbruksområdet.

Konsekvenser for norsk landbruk

Standard eggproduksjon i EU er verpehøneflokker på rundt 40 000 dyr, der eggene hentes hver dag. Under norske forhold hentes egg en gang i uka, fra gårder med maksimalt 7 500 høner. Ettersom holdbarheten på eggene beregnes fra den dagen det første egget i batchen er lagt og norske egg hentes en gang i uka, defineres alle eggene i batchen som en uke gamle den dagen de hentes. Med dagens praksis gir dette en håndterbar logistikk samtidig som mattryggheten ivaretas

Bondelagets Servicekontor AS

Norges Bondelag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO, Tlf: 22 05 45 00
Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5, 0190 OSLO
Bankkonto: 8101.05. 91392, **Org.nr.:** 985063001 MVA
bondelaget@bondelaget.no, www.bondelaget.no

Bankkonto: 8101.05.12891
Org.nr.: 939678670

gjennom kravet om ubrutt kjølekjede. Ved et krav om holdbarhetsmerking av egg på 28 dager vil dette gi utfordringer med å få til en god vareflyt og unngå unødig matsvinn.

En implementering av EU-reglene slik de er beskrevet i høringsbrevet vil få konsekvenser for landbrukspolitikken og strukturen i eggproduksjon. Norges Bondelag ser to mulige scenarier når kostnadene ved transport mellom gård og eggpakkeri øker vesentlig når egg må hentes oftere:

- Dersom kostnader til den økte transporten ikke kan dekkes i markedet gjennom økte matpriser, vil det kreve en økt årlig transportstøtte. For beregning av størrelsen på økte transportkostnader til dette formålet viser vi til Norturas høringsinnspill.
- Dersom økte transportutgifter ikke kompenseres, vil varemottaker måtte gjøre grep for å ivareta økonomien til bedriften. Det vil bli ulønnsomt å hente egg i deler av landet, dette vil utfordre mottaksplikten på egg og en spredt eggproduksjon. Utviklingen kunne bli som for kyllingproduksjonen, med kontraktproduksjon og sentralisering rundt varemottakers anlegg. Dette vil igjen føre til store tap for bønder som har investert i fjørfehus, og eggproduksjon som et av flere bein for å gi en full inntekt på gården vil falle bort flere steder i landet. En slik utvikling vil øke sårbarheten ved utbrudd av smittsomme sykdommer på fjørfe, som fugleinfluenza og Newcastle'sjuka har vist.

Kvaliteten på norske egg

Norske egg har dokumentert god kvalitet. Dette skyldes særlig to faktorer:

- Salmonellagaranti: Siden 1996 har vi hatt kontrollprogram for Salmonella der alle flokker testes. Kontrollprogrammet er et nasjonalt initiativ som Norge har innført for å sikre forbruker salmonellafrie egg. Salmonella i egg er derimot en stor utfordring i flere EU-land
- Kjølekjede: I Norge har vi forskriftsfestet krav om ubrutt kjølekjede fra egget legges og helt frem til forbruker. Det er ikke vanlig blant EU-landene med nasjonale tilleggskrav om kjølekjede for egg.

En ikke faglig basert datostempling, som gir en redusert juridisk holdbarhet på egg, vil føre til en unødvendig økning i matsvinn. Dette vet vi ettersom egg allerede er en matvare som ofte kastes på grunn av datostempling. Økningen i matsvinn vil være uheldig og kan unngås ved en tilpasningstekst i regelverket.

Norge Bondelag forventer en tilpasningstekst

Med utgangspunkt i Stortingets mål med jordbrukspolitikken og kvaliteten på norske egg forutsetter Norges Bondelag at myndighetene vedtar en tilpasningstekst ved implementering av endringene inn i EØS avtalen slik at den norske sedvanen med 35 dagers holdbarhet for egg kan fortsette.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Sigrun Pettersborg

Anja Fyksen Lillehaug